

<== 6.Sınıf Konularına geri dön

Ortaokul 6.SINIF ==> 7. Ünite: Elektriğin İletimi ==> İletken ve Yalıtkan Maddeler

Kazanımlar

F.6.7.1. İletken ve Yalıtkan Maddeler

Önerilen Süre: 4 ders saati

Konu / Kavramlar: İletken maddeler, yalıtkan maddeler, iletken ve yalıtkan maddelerin kullanım alanları

F.6.7.1.1. Tasarladığı elektrik devresini kullanarak maddeleri, elektriği iletme durumlarına göre sınıflandırır.

F.6.7.1.2. Maddelerin elektriksel iletkenlik ve yalıtkanlık özelliklerinin günlük yaşamda hangi amaçlar için kullanıldığını örneklerle açıklar.

KONU: 6.Sınıf İletken ve Yalıtkan Maddeler

Elektrikli aletlerin çalışması için, elektrik kaynağına ihtiyaç vardır.

Akü, pil, batarya elektrik üretir.

Evimizde kullandığımız elektrik enerjisinin üretildiği yerlere **elektrik santrali** denir.

Elektrik kablolarla iletilir. Elektriğin iletilmesinde iletken ve yalıtkan maddeler beraber kullanılır. (Kablounun içinde iletken bakır, etrafında yalıtkan plastik vardır.)

Elektrik İletimi

A-iletken ve Yalıtkan maddeler

İletken maddeler

Elektrik enerjisini ileten maddelere **iletken madde** denir.

Yalıtkan maddeler

Elektrik enerjisini iletmeyen maddelere **yalıtkan madde** denir.

iletken ve yalıtkan maddelere örnekler

	İletken maddeler	Yalıtkan maddeler
1	Bakır	Tahta Kaşık
2	Altın Bilezik	Cam bardak
3	Demir vida	Plastik
4	Civa	Kumaş
5	Kurşun	Silgi
6	Çinko	Yağlar (Zeytin yağ, Ayçiçek yağı ...)
7	Çelik yay	Şekerli su
8	Kalay	Alkol
9	Nikel	Saf su
10	Krom	Benzin
11	Alüminyum folyo	Mazot (Motorin)
12	Titanyum	Lastik
13	Magnezyum	Kauçuk
14	Platin	Porselen tabak
15	Lehim (Kurşun + Kalay)	Bakalit
16	Tunç veya Bronz (Bakır + Kalay)	Ebonit
17	Grafit (Kurşun kalen ucu)	Gazlar (Hava, Oksijen, Hidrojen, Karbondioksit, Azot, Klor...)

18	Pirinç (Bakır + Çinko)	Kağıt
19	Metal para	Yağmur suyu
20	Islak kumaş	Naylon
21	Islak tahta	Yün
22	Sabunlu su	Mika
23	Çeşme suyu	Teflon
24	Tuzlu su	Pamuk
25	Asitli su	Sünger
26	Bazlı su	Mukavva
27	Sirkeli su	Mürekkepli su
28	Limon suyu	Deri
29	Turşu suyu	Cam yünü
30	Çay	Saman
31	İnsan vücudu	Elyaf
32	Ter	Asbest
33	Toprak	İpek
34	Çamur	İnsan saçı
35	Meyve suyu	Tuz (Katı halde)
36	Deniz suyu	Elmas
37	Kola	Kolonya
38	Maden suyu	Strafor köpük
39	Gümüş yüzük	Kağıt para
40	Metal ataş	Ayna
41	Floresan lambadaki gaz	Yağlı kağıt
42	Neon lamba gazı	Pet şişe

Genel olarak metaller elektrik iletkenidir.
Petrol ürünleri ise elektrik yalıtkanıdır.

Not: İletkenlik ve yalıtkanlık belirli şartlarda geçerlidir.
Yalıtkan olan maddeler yüksek elektrik enerjisinde (Volt) iletken olabilir.
Örneğin sıvılar yüksek voltajda iletken hale geçer. Bu nedenle elektrikli araçları sıvılardan uzak tutmalıyız.

Gazların İletkenliği

Yıldırım ve şimşek elektrik enerjisidir.

Hava yalıtkan olasına rağmen yıldırım ve şimşek olaylarında olduğu gibi yüksek elektrik enerjisi havanın iletken olmasını sağlamıştır.

Burada iletkenliđi sağlayan elektriğin gerilimidir (Volt).

Gerilim arttıkça yalıtkan olan maddeler iletken hale geçer.

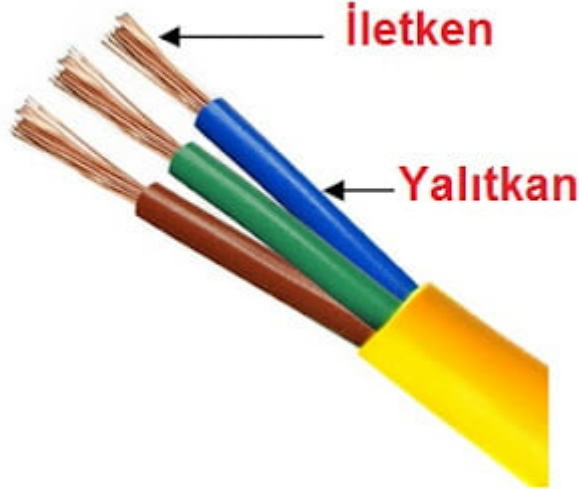
Not: Floresan, neon lambalar içinde gaz bulunmaktadır. Buda gazların iletken olabileceğini gösterir.

B- İletken ve Yalıtkan Maddelerin Kullanım Alanları

İletken ve yalıtkan maddelerin kullanım alanları birbirinden farklıdır.

İletken ve yalıtkan maddelerin bir arada kullanıldığı yerler de vardır.

Elektrik kablolarında, elektrik devrelerinde iletken ve yalıtkanların bir arada kullanılır.

Evimizde kullandığımız elektrikli araçlar da elektrik çarpmalarına karşı yalıtkan maddelerle kaplanmıştır. Televizyon, ütü, saç kurutma makinesi gibi elektrikli araçlar yalıtkan maddelerle kaplanmıştır.

C- Elektrik kazaları ve Alınabilecek Tedbirler

Elektik çarpmalarından korunmak için şunlara dikkat edilmelidir.

1. Yıpranmış fiş, kablo ve prizleri kullanmamak.
2. Bir prize birden fazla fiş takmamak.
3. Elektrik prizlerine herhangi cisim sokmamak.
4. Elektrik direklerine tırmanmamak.
5. Banyo gibi ıslak ortamlarda elektrikli araçları kullanmamak.
6. Elektrik kablolarını ısıdan uzak tutmak.
7. Elektrikli araçlarda TSE belgesi bulunmalıdır.
8. Prizlerin üzerine kapak takılmalıdır.
9. Elektrikle çalışan araçlara topraklama hattı konulmalıdır.

Elektrik Çarpması

İnsan zayıf bir iletkenidir. 3-5 volt gerilimde elektriği iletmez.

İnsan vücudu 220 voltluk şehir elektriğini iletir, elektrik çarpması gerçekleşir.

Elektrik çarpmalarında şunlara dikkat edilmelidir.

1. Sigorta kapatılmalıdır.
2. Çıplak elle çarpılan kişiye dokunmayın.
3. Giysisinden ya da yalıtkan bir madde ile çekin.

Sorular

Soru 1. Aşağıdakilerden hangileri iletken maddedir?

- Cam bardak
- Metal anahtar
- Kauçuk ayakkabı
- Gümüş kolye
- Metal ataş
- CEVAP

Soru 2: Altın ve gümüş iyi bir iletken olmasına rağmen, elektrik kablolarında bakır ve alüminyum kullanılmaktadır. Bunun sebebi nedir?

CEVAP

Soru 3: Aşağıdaki davranışlardan hangisi elektrik çarpmasına neden olabilir?

Islak zeminde elektrikli aletler çalıştırmak

Fırtınalı havada uçurtma uçurmak

Prizlere çatal, bıçak, çivi sokmak

Elektrik direklerine tırmanmak

CEVAP

İletken ve Yalıtkan Maddeler Konu Anlatımı [İndir](#)

[6.7.1 İletken ve Yalıtkan Maddeler Konu Anlatımı.pdf](#)

Diğer Konular

[6.Sınıf İletken ve Yalıtkan Maddeler Test](#)

[6.Sınıf İletken ve Yalıtkan Maddeler Doğru Yanlış Soruları](#)

[6.Sınıf İletken ve Yalıtkan Maddeler Çalışma Kağıdı](#)

[Elektrik Enerjisinin Olumsuz Etkileri ve Alınabilecek Önlemler](#)